

Rep.Nr.

2013/539

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 FEBRUARI 2013.

5DE KAMER

Arbeidscontract
Op tegenspraak
Definitief

In de zaak:

RAYDEN N.V., met maatschappelijke zetel
gevestigd te 3360 BIERBEEK,
Tiensesteenweg 48.

Appellante, vertegenwoordigd door Mr.
F. CORDONNIER loco Mr. B. ADRIAENS,
advocaat te Kortrijk.

Tegen:

G R

Geïntimeerde, vertegenwoordigd door
Mevr. C. BOEHLLEN, syndicaal
afgevaardigde en volmachtdraagster te
Leuven.

★

★

★

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van de rechtspleging, meer bepaald:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het vonnis gewezen op tegenspraak door de Arbeidsrechtbank van Leuven op 30 juni 2011;
- het verzoekschrift in hoger beroep ontvangen ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 9 januari 2012;
- de conclusies van de partijen;

Gelet op de door partijen neergelegde stukken.

Gehoord de partijen in hun middelen en verdediging ter openbare terechtzitting van 21 januari 2013 waarna de debatten gesloten werden, waarna de zaak in beraad werd genomen.

★

★

★

I. FEITEN

Volgens de gegevens op het attest van tewerkstelling trad mevrouw G op 1 juni 1999 in dienst van de NV Rayden (hierna genoemd de NV) als (internationaal) chauffeur. Eigen aan deze tewerkstelling was dat zij samen met haar echtgenoot, de heer P die eveneens in dienst was van de NV als chauffeur, in dezelfde vrachtwagen de arbeidsovereenkomst uitvoerde.

Met aangetekende brief van 18 juni 2001 beëindigde mevrouw G de arbeidsovereenkomst met een opzeggingstermijn van 14 dagen die een aanvang nam op 25 juni 2001.

Met aangetekende brief van 19 juni 2001 stelden mevrouw G en de heer P vast dat de NV de arbeidsovereenkomst onrechtmatig had beëindigd in volgende bewoordingen:

"[...] eisen F R en G R [...] wegens een eenzijdige arbeidsbreuk van uw kant het volledige loon vanaf 18 juni 2001 tot en met de opzegperiode die loopt tot 7 juli 2001 want wij waren bereid te werken

tot het einde van die opzegperiode, maar u heeft het ons verboden."

Op de prestatiebladen die worden bijgebracht staan geen prestaties vermeld na 18 juni 2001; niet ter discussie staat dat mevrouw G en de heer Provoost betaald werden tot 6 juli 2001.

Met brief van 6 augustus 2001 vorderde de vakorganisatie van mevrouw G betaling van een tussenkomst woon-werkverkeer over de volledige periode van tewerkstelling. Met volgende brief van 28 augustus 2001 werd bovendien een bedrag gevorderd van 167.672 BEF als tekort uitbetaald bruto loon en 16.058 BEF als tekort aan uitbetaalde netto vergoedingen.

Met brief van 10 september vroeg het sociaal secretariaat van de NV aan de vakorganisatie om een gedetailleerd overzicht te bezorgen van de tekorten en enkele verduidelijkingen.

Deze detailberekening werd samen met de gehanteerde berekeningsmethode door de vakorganisatie overgemaakt aan het sociaal secretariaat met brief van 5 november 2001.

Met brief van 14 december 2001 antwoordde de NV dan aan de vakorganisatie dat zij van oordeel was dat de juiste prestaties betaald werden en dat zij zich niet akkoord konden verklaren met het feit dat 'de beide werknemers 24 uur per dag zouden moeten worden betaald rijdende met 1 vrachtwagen'.

II. RECHTSPLEGING

a.-

Met inleidende dagvaarding van 3 juli 2002 vorderde mevrouw G voor de Arbeidsrechtbank te Leuven betaling door de NV van:

70.144,57 EUR achterstallige lonen
15.674,09 EUR achterstallige netto vergoedingen

Te vermeerderen met de wettelijke en de gerechtelijke intrest en de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Zij vorderde tevens de afgifte van sociale documenten onder verbeurte van een dwangsom en de voorlopige uitvoerbaarheid van het vonnis zonder enige reserve.

In haar conclusie, neergelegd ter griffie van de arbeidsrechtbank op 18 december 2003, herleidde mevrouw G haar vordering en vorderde zij in hoofdorde:

25.216,37 EUR bruto als loonachterstal
1.548,74 EUR netto als achterstal ARAB-vergoeding

en in ondergeschikte orde:

25.216,37 EUR schadevergoeding wegens herstel van schade wegens het te weinig betalen van loon
1.548,74 EUR schadevergoeding wegens herstel van schade wegens het weinig betalen van ARAB-vergoedingen

b.-

Met dagvaarding van 31 maart 2006 vorderde mevrouw G ; voor dezelfde arbeidsrechtbank betaling door de NV van:

25.216,37 EUR schadevergoeding wegens herstel van schade wegens het niet correct uitbetalen van loon over de ganse periode van tewerkstelling
1.574,74 EUR schadevergoeding wegens herstel van schade wegens het niet correct uitbetalen van ARAB-vergoedingen over de ganse periode van tewerkstelling

Te vermeerderen met de wettelijke en de gerechtelijke intrest en de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

Zij vorderde tevens de afgifte van sociale documenten en de voorlopige uitvoerbaarheid van het vonnis zonder enige reserve.

c.-

Met vonnis van 3 april 2007 voegde de arbeidsrechtbank de beide zaken samen; alvorens verder recht te doen over de toelaatbaarheid, de ontvankelijkheid en de gegrondheid van de vordering beval de arbeidsrechtbank de NV om binnen de termijn van één maand na de kennisgeving, de tachograafschijven die betrekking hebben op de gevorderde periode in eensluitend afschrift neer te leggen ter griffie, onder verbeurte van een dwangsom van 25 EUR per dag vertraging na betekening van het vonnis.

d.-

Met vonnis van 30 juni 2011 verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk en

gedeeltelijk gegrond; zij veroordeelde de NV om aan mevrouw Geedts te betalen:

9.369,43 EUR	bruto aan achterstallen arbeids- en beschikbaarheidstijd
1.308,93 EUR	netto aan ARAB-vergoeding

Te vermeerderen met de wettelijke en de gerechtelijke intrest tot de dag van algehele betaling.

De NV werd tevens veroordeeld tot de kosten van het geding, vereffend op de kosten van dagvaarding.

e.-

Er wordt geen melding gemaakt van een betekening van dit vonnis.

f.-

Met verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof te Brussel op 9 januari 2012, tekende de NV hoger beroep aan tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank van 30 juni 2011; zij vorderde dat het arbeidshof dit vonnis zou vernietigen en zou zeggen voor recht dat de vordering van mevrouw G onontvankelijk is wegens verjaring, en dat haar vordering in ieder geval ongegrond is, met verwijzing van mevrouw G in de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

III. ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

Het hoger beroep werd tijdig en met een naar de vorm regelmatige akte ingesteld, zodat het ontvankelijk is.

IV. BEOORDELING

1. De vordering ex contractu

Artikel 15 eerste lid van de Arbeidsovereenkomstenwet bepaalt:

"De rechtsvorderingen die uit de overeenkomst ontstaan, verjaren één jaar na het eindigen van deze overeenkomst of vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan zonder dat deze termijn één jaar na het eindigen van deze overeenkomst mag overschrijden."

Het ogenblik van beëindiging van de arbeidsovereenkomst in de zin van artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet is de datum waarop de

contractuele betrekkingen tussen werkgever en werknemer een einde nemen.

Indien de arbeidsovereenkomst onregelmatig werd beëindigd, vangt de verjaringstermijn van één jaar aan vanaf het ogenblik waarop de arbeidsovereenkomst onregelmatig werd beëindigd.

De verjaringstermijn neemt een aanvang op het ogenblik van de kennisgeving van het ontslag.

Wanneer een partij zelf het ontslag heeft ingeroepen, dan heeft zij de arbeidsovereenkomst zelf op dat ogenblik beëindigd, zodat de verjaringstermijn in dat geval aanvangt vanaf het ogenblik waarop de partij die het ontslag heeft ingeroepen, de arbeidsovereenkomst aldus heeft beëindigd.

(vgl. A. Lindemans, Verjaring, in B. Mergits, O. Vanachter, W. van Eeckhoutte en D. Votquenne (eds.), Aanwerven, Tewerkstellen, Ontslaan, Kluwer rechtswetenschappen 1986, O 1001-527 (2)).

Het feit dat op sociale documenten een latere beëindigingdatum wordt vermeld doet geen afbreuk aan het feit dat de verjaringstermijn reeds is begonnen lopen vanaf het ogenblik van de kennisgeving van het ontslag.

(vgl. Arbh. Luik 9 januari 1995, J.T.T. 1995, 360)

De eenjarige verjaringstermijn van artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet wordt berekend volgens de bepalingen van de artikels 2260 en 2261 BW. De dies a quo wordt niet meegerekend, de dies ad quem wel.

In voorliggende betwisting heeft mevrouw G in haar aangetekende brief dd. 19 juni 2001 aan de NV vastgesteld dat deze de arbeidsovereenkomst had beëindigd:

"[...] eisen P. R en G R [...] wegens een eenzijdige arbeidsbreuk van uw kant het volledige loon vanaf 18 juni 2001 tot en met de opzegperiode die loopt tot 7 juli 2001 want wij waren bereid te werken tot het einde van die opzegperiode, maar u heeft het ons verboden."

Op de prestatiebladen die worden bijgebracht staan geen prestaties vermeld na 18 juni 2001, en mevrouw G voert niet aan dat zij na 18 juni 2001 nog prestaties voor de NV zou hebben geleverd.

Dat op de sociale documenten wordt vermeld dat de arbeidsovereenkomst een einde nam op 6 juli 2001 werd beëindigd en mevrouw G ook effectief tot deze datum betaling ontving, belet niet dat de werkelijke datum van beëindiging van de arbeidsovereenkomst, dit is de laatste dag van effectieve prestaties, 18 juni 2001 is.

Met toepassing van voornoemde principes neemt de verjaringstermijn een aanvang op 19 juni 2001, en is de verjaring verkregen na het verstrijken van een termijn van één jaar, d.i. op 18 juni 2002 te 24.00 uur.

De vordering gesteund op de overeenkomst die werd ingesteld met dagvaarding van 3 juli 2002 is bijgevolg verjaard.

2. De vordering ex delicto

In burgerlijke zaken moet de partij die een op een misdrijf gegronde vordering heeft ingesteld, de aanwezigheid van de bestanddelen van het misdrijf bewijzen.

(vgl. Cass. 16 februari 1990, Arr. Cass. 1989-90, 782)

Wanneer de burgerlijke rechter een uitspraak moet doen over een op een misdrijf gesteunde vordering en nagaat of de vordering eventueel verjaard is, moet hij vaststellen dat de feiten die aan de vordering ten grondslag liggen onder toepassing van de strafwet vallen. Hij is gehouden de constitutieve elementen van dit misdrijf die een invloed hebben op de beoordeling van de verjaring na te gaan en mag zich er niet toe beperken vast te stellen dat de werknemer het bestaan van het misdrijf inroept ter ondersteuning van zijn vordering.

(vgl. Cass. 25 oktober 2004, onuitg., Nr. S.99.0190.F; Cass. 9 februari 2009, J.T.T. 2009, 211, met conclusie Proc.-Gen. J.-F. Leclercq)

Bij de beoordeling van een vordering ex delicto dient de rechter bijgevolg na te gaan of het materieel en het moreel element van het misdrijf waarop mevrouw G zich steunt, aanwezig zijn.

Wanneer in de wettelijke omschrijving van een misdrijf geen sprake is van opzet of onachtzaamheid, is het misdrijf niet louter strafbaar doordat het materiële feit is gepleegd.

(vgl. Cass. 12 mei 1987, R.W. 1986-87, 538, concl. Adv.-Gen. J. du Jardin; Cass. 13 december 1994, Arr. Cass. 1994, 1104)

Voor verschillende misdrijven uit het sociaal strafrecht is geen opzet vereist: voor het bewezen verklaren van deze overtredingen is wel een moreel bestanddeel vereist, maar niet dat de dader opzettelijk heeft gehandeld.

(vgl. Cass. 31 januari 1989, Arr. Cass. 1988-89, 648; Cass. 16 februari 1993, Arr. Cass. 1993, 193)

In het sociaal strafrecht wordt het schuldbegrip op een bijzondere manier geconcretiseerd, m.n. door de figuur van de normaal vooruitziende werkgever die geacht wordt de regels van het sociaal recht te kennen en na te leven.

(vgl. A. Vandenbergen, Het moreel element in sociaalrechtelijke misdrijven, Noot onder Arbh. Antwerpen, 10 december 1992, J.T.T. 1994, 412)

Bij het beoordelen van het moreel bestanddeel van het misdrijf dient bijgevolg telkens te worden nagegaan of de dader van het misdrijf de strafbare gedraging had kunnen voorkomen, wat neerkomt op een louter aquiliaans schuldbegrip.

(vgl. V. Dooms, De verhouding tussen de vordering ex contractu en ex delicto in het kader van de arbeidsovereenkomst, Bibliotheek Sociaal Recht, Larcier, Brussel 2003; nr. 208)

De feitenrechter beoordeelt de volstreekte onmogelijkheid tot handelen van de persoon die de handeling moet stellen met inachtneming van de omstandigheden waaruit volgt dat degene die zich op een rechtvaardigingsgrond beroept, heeft gehandeld zoals ieder bedachtzaam en voorzichtig mens zou hebben gedaan, die in dezelfde toestand verkeert.

(vgl. Cass. 8 januari 1996, J.T.T. 1996, 250, noot)

In voorliggende betwisting is het arbeidshof van oordeel dat de NV heeft gehandeld zoals iedere bedachtzaam en voorzichtig werkgever zou hebben gehandeld, zodat het moreel element van het misdrijf niet wordt bewezen. In dit verband moet worden opgemerkt dat mevrouw G , op wie ten aanzien van het bestaan van een misdrijf zoals hoger aangegeven de bewijslast rust, ook niet aanvoert of aantoonst dat enig moreel bestanddeel van een misdrijf in hoofde van de NV moet worden aanvaard.

De vordering van mevrouw G , gesteund op het bestaan van een misdrijf, is bij ontstentenis van het bestaan van een misdrijf ongegrond.

3. De rechtsplegingsvergoeding

a.-

Artikel 1022 derde lid Ger.W. bepaalt dat de rechter op verzoek van één van de partijen en op een met bijzondere redenen omklede beslissing het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding kan verminderen of verhogen, rekening houdend met de financiële draagkracht van de verliezende partij, de complexiteit van de zaak, de contractueel bepaalde vergoedingen voor de in het gelijk gestelde partij of het kennelijk onredelijk karakter van de situatie.

Het arbeidshof is van oordeel dat voorliggende betwisting weinig complex is, zodat het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding kan worden bepaald op het minimumbedrag.

b.-

Met toepassing van artikel 2 tweede lid van het KB. van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding, wordt voor de toepassing van dit artikel het bedrag van de vordering vastgesteld overeenkomstig de artikelen 557 tot 562 en 618 Ger.W..

Artikel 557 Ger.W. refereert in dit verband aan het bedrag gevorderd in de inleidende akte, met uitzondering van gerechtelijke intrest, gerechtskosten en dwangsommen.

Artikel 618 Ger.W. laat toe dit te corrigeren aan de hand van de som die in de laatste conclusie wordt gevorderd.

In laatste conclusie vordert mevrouw G de bevestiging van het bestreden vonnis dat haar meer dan 10.000 EUR doch minder dan 20.000 EUR toekende, zodat het minimumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding 687,50 EUR bedraagt.

c.-

Na het arrest van het Grondwettelijk Hof van 18 december 2008 dat het vernietigingsberoep tegen de Wet Verhaalbaarheid Erelonen heeft verworpen, ziet het arbeidshof geen reden om de werknemer die zijn belangen laat verdedigen door een pleitgevolmachtigde

van zijn vakorganisatie niet te verwijzen in (een gedeelte van) de kosten van het geding indien hij (geheel of gedeeltelijk) in het ongelijk wordt gesteld of hem een rechtsplegingsvergoeding toe te kennen, indien hij niet in het ongelijk wordt gesteld.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond;

Vernietigt het bestreden vonnis van de Arbeidsrechtbank te Leuven van 30 juni 2011; opnieuw recht doende, verklaart de vordering zoals gesteund op de arbeidsovereenkomst ongegrond wegens verjaring en de vordering zoals gesteund op het bestaan van een misdrijf ongegrond;

Verwijst mevrouw G in de kosten van beide aanleggen, als volgt vereffend:

- in hoofde van mevrouw G op 150,69 EUR en 115,19 EUR kosten dagvaarding
- in hoofde van de NV op 687,50 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank en 687,50 EUR rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Aldus gewezen door de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel en ondertekend door :

Mr. D. RYCKX: Raadsheer,

P. CLERINX: Raadsheer in Sociale Zaken als werkgever,

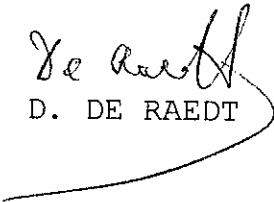
D. VANHAGENDOREN : Raadsheer in Sociale Zaken als werknemer-arbeider,

En bijgestaan door :

D. DE RAEDT : Griffier,

P. CLERINX

D. VANHAGENDOREN

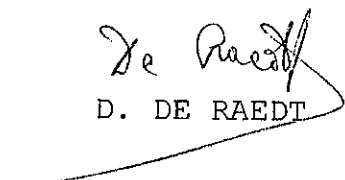

D. DE RAEDT

D. RYCKX

De heer P. CLERINX, Raadsheer in sociale zaken als werkgever, die bij de debatten aanwezig was en aan de beraadslaging heeft deelgenomen, verkeert in de onmogelijkheid om het arrest te ondertekenen.

Overeenkomstig art. 785 Ger. Wb. wordt het arrest ondertekend door Mr D. RYCKX, Raadsheer en Mr D. VANHAGENDOREN, Raadsheer in sociale zaken als werknemer-arbeider.

En uitgesproken op de openbare terechtzitting van de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 18 februari 2013 door de heer D. RYCKX, Raadsheer, en bijgestaan door D. DE RAEDT, Griffier,

D. DE RAEDT

D. RYCKX

